

A zsigrai Szentlélek-templom

2009 május 29. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 1

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Google Maps

Szepes kisebb terület? történelmi vármegyéink egyike, jobbára ma is erd?vel borított hegyvidék. A Magas-Tátra tövében rövid a nyár, az irtásföldek a zord éghajlat miatt alig teremnek kenyeret. Mégis huszonnégy középkori eredet? város – kett? közülük szabad királyi városi rangú – és több mint száz plébániai falu található errefelé; a települések legtöbbjében ma is hat–nyolc évszázados templomok állnak. Az észak–déli keresked?utak és a szorgalmas szepesi szászok német kapcsolatai révén a XIV–XVI. század példátlan gazdasági-kulturális virágzást hozott e regényes tájnak. A román kori temlomokat csúcsíves stílusban építették át, majd a reneszánsz kor ízlése szerint renoválták, díszítették. Falképekben, fából faragott, festett szárnyas oltárokban, gótikus bronz keresztel?medencékben, öreg harangokban, több száz éves asztalos- és kovácsremekekben gyönyörködhetünk a mellékutak rejt?zköd? falvaiban, Krúdy szunnyadó kisvárosaiban.
A hatalmas Szepes-vártól kissé délre, a Drevenik-hegy tövében fekszik a ma ezerszáz lakosú Zsigra. A község nevét 1245-ben Sygra alakban írták, régi német formájában is Schigra – így írja az innen ered? Sigray-család is –; hibás tehát a gyakran olvasható Zsegra változat, amely a szlovák Zehrából ered. Az 1337. évi pápai tizedjegyzékben szerepl? Villa de Sancto Spiritu a zsigrai plébánia patrocíniumát is megjelöli.
A Szentlélek oltalmába ajánlott kis egyház ekkor már másfél évszázada megvolt. A magas domb tetején álló, k?fallal kerített épület tornyának egymás fölötti ikerablakai még a XII. század végét idézik: a közeli Szepeskáptalan hegyén emelték els? templomukat a II. Géza király (1142–62) által betelepített szászok. Prépostságuk alapításának évében, 1198-ban már bizonyára munkálkodtak a zsigrai plébánián is. A tatárjárás végigperzselte az addig megépült Szepességet, IV. Béla (1235–70) ezután hívott be nagyobb számban német telepeseket a határvidékre. Az egyhajós zsigrai templomot 1243-ban építette újjá Sigrai János comes (szepesi ?rgróf). Alig száz év múltán kora gótikus formában alakították át: a korábbi síkmennyezet helyébe magas boltozatot emeltek, ám hogy a boltív oldalfalakra háruló nyomását enyhítsék, egy pillért állítottak a hajó közepére. Így alakult ki a környékbeli templomokra jellemz? kéthajós térszerkezet. A nyolcszöglet? k?oszlopon ott látható a Sigray-család szarvasos címere. A csúcsíves boltozat gyámköveit faragott emberarcok és különös mértani alakzatok díszítik. A keletelt, egyenes záródású szentélyt keresztboltozat fedi, amelynek bordái szintén faragott zárók?ben találkoznak. E korból való az északi oldal sekrestyéje is.
A zsigrai templom falfestményeit 1872-ben fedezték fel. A korábbiak – köztük a Szent László király legendáját ábrázoló ciklus – még az 1200-as évek végér?l származnak, a szentély falán látható kálváriasorozat és a diadalív bélletének prófétaarcképei XIV. századi alkotások. A küls? déli falban két k?horog vonja magára a figyelmet, ezekhez a nagy egyházi ünnepeken – mint a pünkösdi búcsún – a templomkertben egybegy?lt híveket az es?t?l véd? féltet?t rögzítették.
A kis faluból elszármazott Sigray-família furcsa történelmi szerepl?ket adott az országnak. Sigray Jakab grófot a Martinovics-féle összeesküvésben ítélték f?vesztésre 1795-ben, gróf Sigray Antal 1919–20-ban Nyugat-Dunántúl kormánybiztosa volt, híres legitimista politikusként a királypuccs egyik szervez?je. A család nyolcszáz éves szepességi temploma ma az UNESCO világörökségének része.

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló